

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.**Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.****Felelős szerkesztő: Somfai János.****Előfizetési árak:**

Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 249 szám.

Hétfő, október 30

Legujabb.

A háboru mai eseményei.

Hivatalos orosz cáfolat a különbékéről.**Az orosz különbéke cáfolata.**

Budapest, okt. 30. A szentpéter-
vári távirati ügynökséget fölhatalmazták
a következő kommuniká közzétételére:

— Fel vagyunk hatalmazva, hogy
kategorice megcáfoljuk a sajtó néhány
organuma által Oroszország és Német-
ország különbékéjének lehetőségéről ter-
jesztett híreket. Az erről szóló jelenté-
sek minden izükben tiszta koholmányok.
Ezeket Oroszországban és a semleges
államokban ügynökök terjesztik, hogy
meginassák szövetségeseinknek Orosz-
országban való bizalmát. Protopopov
belügyminiszternek a kormány megbí-
zásából a főhadiszálláson tett ünnepe-
lyes nyilatkozata megerősíti a császári
orosz kormánynak megingathatatlan szil-
lárd elhatározását, hogy a háborut vé-
gig folytassa.

A német hadvezetés köréből.

Budapest, okt. 30. Berlinből sür-
gönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti a fő-
hadiszállásról:

A császár Wild von Hohenhorn
altábornagy hadügyminisztert egy nyu-
gati hadtest vezetésével megbizta. Stein
altábornagyot porosz királyi hadügyi-
miniszterre és államminiszterre kinevezte.
E változás azért váll szükségessé, hogy
az otthoni katonai rendelkezésekben
döntő miniszternek a hadrakelt hadsereg
fokozódó szükségleteiről mint csapatve-
zetőnek magának is legyen tájékozódása.

**Uj szerb parancsnok
Monasztírnál**

Budapest, okt. 30. Szentpéter-
várról sürgönyzik:

Bojovics szerb tábornok átvette
a Monasztír elleni offenziva vezetését.

**Ujabb olasz csapatok
Szalonikiben.**

Budapest, okt. 30. Szalonikiből
sürgönyzik:

Tegnap ujabb kontingens olasz gya-
logság érkezett ide. A csapatokat a nép
barátságosan fogadta.

Az uj osztrák kormány.

Budapest, okt. 30. Bécsből sür-
gönyzik:

Körber miniszterelnök folytatta a
miniszterium megalakítására vonatkozó
tárgyalásait. Eddig egyetlen szakminisz-
terrel sem állapodott meg, de ma vagy
holnap Körber a miniszteri listát a király
elé terjeszti

**Táviróvonalzavar folytán többi
távirataink elmaradtak.**

Honvédeink oláh földön.

— okt. 30.

Verekedtünk, vért izzadtunk minden fronton száz esztendő óta. Hírünket szétvitték a nagy világba s amit jó akarattal, becsülettel munkával nem értünk el száz évek alatt: kivívta most a magyar kard: megtanultak bennünket ismerni az Atlanti Óceántól a Sárga tengerig.

Van egy magyar szó, melyet elismeréssel ejt ki a francia, tisztelettel az angol, reszketve az orosz, fogsíkgorgatva az olasz, mélabusan a szerb, dadogva a japán és ordítva az oláh!

Ez a szó: a „h o n v é d „, nevezet! E szó át-meg átnyilallott a véres világon s e röpke szóban annyi büszkeség és annyi fájdalom. Dal, virág, paripák robogása, villogó szemek és villanó kardok képzelete tapad e névhez, melyet úgy övez a dicsőség borostyánja, mint a győzelmi oszlopot a kuszó repkény örökzöld lombja.

Olyan ez a szó, mint a varázsige, amelynek kimondásakor káprázat száll a szemekre s egy más világ atmoszférája terül el az elbódult előtt. Emlékek paripái száguldnak előttünk e szó hallatára s visszahozzák nekünk a multak történetét, gyönyörű színjeit, esodás alakjait. Csataképek robognak előttünk, bekötött kezű, véres kardú vitézek, kik száguldó csataménen ülnek, majd vörössipkás diákok, kik véres tintával — szuronyos pennával irták a legszebb iskolai feladatot. Elénk hozza ez a szó a magyar mártírokat, a bronzembereket, kik örökké élnek s a haldokló költőt, kinek kettőtört a kardja és a lantja s aki szíve sebébe mártott ujjal írja le a honi földre utolsó sóhaját: Hazám!

Ebben a szóban benne van a magyar lélek, ez a szó a magyar érenek bibliája, ez a szó a magyarok költészete! Zeng, mint a pusztákon átszálló harang szava, zug, mint a kárpáti szél, sutog, mint a reszkető asszonyi hang.

Ez a szó ott zeng minden fronton, az ellenség keresztet vet, ha hallja, Párisban, Londonban megtanulták félni a kedveseikért aggodó asszonyi szívek. Érték lett e szó s gurul országáról-országra, mint az arany. Csak hivatalos jelentéseinkben fordul elő kevesebbszer, mint ahányszor megérdemelné. Talán azért esik olyan jól, midőn a legutóbbi Höferben fölzendül egy pillanatra, mint az orgonaszó: — Honvédek mennek előre az oláh földön!

HIREK.

— **Hivatalos jelentések október hó 29-ikéről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harc-téri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harc-tér:

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: Orsovától nyugatra meglepő támadással elfoglaltuk a helység felett uralkodó magaslatokat. A Vöröstorony-szorostól délre, Kampolungtól északra és Predeáltól délre az osztrák-magyar és német haderők elkeseredett harcok közben tért nyertek. Erdély keleti arcvonalán nincs jelentős esemény. — Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Lucktól nyugatra a Stochod mentén heves ellenséges tüzési tűz. Az oroszok Szelwownál megkísérelt gyalogsági támadását csirájában elfojtottuk.

Olasz harc-tér:

A tengermelléki arcvonalon az ellenséges tüzési és aknavetőtüz erőben és kiterjedés-

ben növekedett. Görz-től keletre és a Karsztban ellenséges gyalogság állásaink ellen tapogatózva előrenyomult. Tirolban az olasz tűz ellanyhult.

Délkeleti harc-tér:

Albániában nincs ujság.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harc-tér:

Rupprecht trónörökös hadserege: Az angoloknak Geudecourt és Les Boeufs között erős ágyutüz után kifejlődő támadásait tüzési tüzünkkel legnagyobb részben feltartóztattuk. Ahol a támadásokat végrehajtották, az ellenség nagy veszteségei mellett visszavertük azokat. Ez alkalommal telitalálattal szétromboltunk két páncélozott gépkocsit. Les Boeufstól keletre később két ellenséges század behatolt legelső árunkba. Itt még folyik a harc. — A trónörökös hadserege: A Maas keleti partján csak a tüzési harc ért el időnkint jelentékeny hevességet.

Keleti harc-tér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Az oroszok csaknem az egész Stochod vonalat élénk tűz alatt tartották, amely Lucktól nyugatra a legnagyobb hevességre fokozódott. A Selwotól keletre fekvő erdőszéletről indított orosz támadás zárótüzünkben összeomlott. — Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: Erdély keleti arcvonalán nincs ujság. A Tömösi-szorostól délre támadásunk elérte a Zugát Kampolung irányában. Tovább nyugatra az ellenség szívós ellenállása dacára előrehaladtunk.

Balkán harc-tér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: A helyzet nem változott.

Macedóniai harc-tér:

Kenalától délkeletre és a Cserna-hajlásban véresen visszavertük ellenséges támadásokat — Ludendorff.

— **Csekonic Endre gróf rokkantak alapja.**

A Magyar Vörös Kereszt-Egylet Csekonic Endre gróf belső titkos tanácsos, királyi biztos negyedszázados elnöki jubileuma emlékére „Csekonic Endre gróf rokkantak alapja” néven 500.000 koronás alapítványt tett, amely alapra az egylethez gyűjtések útján befolyt összegeket fordították. Az egylet alapítólevelét a belügyminiszter jóváhagyási záradékkal ellátta, amit a központi választmány örvendetesen tudomásul vett.

— **Dicsérő elismerés nagybecskereki orvosoknak.** Hess Rudolf altábornagy, a temesvári katonai parancsnokság vezetője Iványi Mór dr., Menezer Izidor dr., Dukesz József dr., Klein Dániel dr. és Stein József dr. nagybecskereki orvosoknak a katonai egészségügy terén kifejtett munkálkodásukért a legfelsőbb szolgálat nevében dicsérő elismerését fejezte ki.

— **Magyarpadéi Kenedi Géza.** A Budapesti Hírlap írja: A király magyarpadéi prédikátummal nemességét adományozott Kenedi Géza országgyűlési képviselőnek, törvényes leszármazottjainak, valamint Béla nevű fogadott fiának. Ez a nemesítés teljességgel ugyanaz, még a név írásának módjában is, mint amelyet Kenedi Géza testvérbátyja, Kenedy Ferdinánd nyugalmazott kuriai bíró régebben kapott. — Kenedi Géza, noha ügyvéd és országgyűlési képviselő is, tudásának és energiájának javát mégis az újságírói pályán fejtette ki és igazi sikereit is ezen a téren aratta. Quintus néven Az Újság hasábjain a mindennapi élet főbb jelenségeit boncolgatja magvas cikkeiben, amelyek sajtószertű és érdekes keverékét adják a komoly bölesészet és az újságírás elemeinek. Kenedi Géza egyik legérdemesebb munkása a magyar sajtónak, aki régi, szilárd és tisztes értékeket hozott magával az újságírásba s akit méltán jutalmaz a királyi figyelem.

A magunk részéről nemcsak mint újság-

írók örvendünk a magyar újságírás disze Kenedi Géza kitüntetésének, de általános örömet kelt a kitüntetés Torontálvármegyében is, amelynek Kenedi Géza kiváló fia, mert itt született Torontálvármegyében Magyarpadén s ifjúsága emlékei is hozzánk fűzik.

Kenedi Géza nemességére vonatkozó királyi kézirat a hivatalos lap tegnapi számában jelent meg s következőleg hangzik:

„Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére az ügyvédség terén szerzett érdemei elismerésül Kenedi Géza dr. budapesti gyakorló ügyvédnek, valamint törvényes utódainak és Kenedi Béla örökfogadott fiának a magyar nemességét Magyarpadéi előnévvel díjmentesen adományozom és egyúttal megengedem, hogy nevezettek családnévüket ezentúl Kenedy alakban használják.” — Kelt Bécsben, 1916 október hó 19-én. Ferenc József s. k. Bárányos Ervin s. k.

— **A megyebizottsági tagválasztások.** Az időközben megüresedett megyebizottsági tagsági mandátumokra az október 28-án tartott választásokon a választás a következő eredménnyel járt. Megválasztottak:

Ferenchalomi kerület: Wittmann Frigyes községi bíró.

Szekevényi kerület: Bakalovich Pláó vármegyei irodaigazgató.

Nagykikindai I. kerület: Brenner Frigyes r. k. plébános.

Szenthuberti kerület: Kóreck Ernő kiskömlői jegyző.

Lapunk szombati számában tévedésből azt irtuk, hogy a nagykikindai kerületben választották meg Kócs József jászágigazgatót. Ezt most itt helyreigazítjuk azzal, hogy Kócs Józsefet nem a nagykikindai, hanem a nagykömlői kerületben választották meg.

— **Halálozás.** Mint részvétellel vesszük a hirt, Fendler Károly módosi takarékpénztári igazgató, vármegyei bizottsági tag, tegnapelőtt Módoson 78 éves korában elhunyt. A megboldogultat, akit általános tisztelet és becsület környezett, széleskörű előkelő család gyászolja, ennek sorában dr. báró Csávós Ignác törökbecsei járási főszolgabíró, akinek az elhunyt apósa s dr. Haidegger Lajos megyei főorvos, akinek sógora volt. Halálát a vármegyei házról gyászlobogó hirdeti.

— **Kitüntetett tanító.** Szép ünnepély volt tegnapelőtt Nagyzerzsebetlakon. A vallás- és közoktatási miniszter ugyanis Gockler Zsigmond nagyzerzsebetlakai igazgató-tanítót, aki 25 esztendeje működik kiváló eredménnyel a tanügyi pályán, kitűnő működésének elismerésül elismerő oklevéllel tüntette ki. Dr. Grézió János kir. tanfelügyelő Kontarik Gyula kíséretében megjelent Nagyzerzsebetlakon s személyesen adta át a miniszter elismerését szép ünnepély keretében, amelyen Menyhárt Károly iskolagondnoksági elnök vezetésével megjelent az egész iskolaszék és előjáróság, valamint a község lakossága. A meleg ovációban részesített érdemes tanferfiu meghatva köszönte meg az elismerést.

— **Áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Takácsné Bojnitzky Jolán nagykikindai áll. polgári iskolai rendes tanítónőt a szegedi állami polgári iskolához áthelyezte.

— **Hamis hír a sertésvágásról.** A városban néhány nap óta azt a hamis hírt kolportálják, hogy november elsejétől kezdve a sertéseket csak a vágóhídon lehet levágni s a bélrészeket elveszik. Ez a hír teljesen valótlanság a sertésvágatás ugyanugy történik mint eddig.

— **A papírhulladék bejelentése.** A kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a m. kir. kormány 2833/1916. számú rendelete értelmében megalakult Budapesten a Papírhulladék Bizottság, amelynek feladata a magyar ipar papírhulladék szükségletének biztosítása. A rendelet kötelezővé teszi a papírhulladék-készletek bejelentését mindazokra nézve, akik papírhulladékkal kereskednek, tekintet nélkül

Telefon 330.

Kedden, 1916. évi október hó 31-én két előadás, az 5 órai zónaelőadás félhelyárral, a fél 9 órai rendes helyárral lesz megtartva.

Ujdonság!

Rejtélyes megbizás

Elsőrangú kémdráma 3 felvonásban. Elejétől végéig izgalmas és trükkökkel, fordulatokkal telt filmszenzáció.

Mucsától Berlinig. Remek vigjáték 2 felvonásban. A főszerepben Arnold Reák, ki a Putzer Katzmarekot játszotta.

A Dzsungel mélyén, Szenzációs dzsungel-kép.

arra, hogy mekkora készletet tartanak birtokukban (őrizetükben), továbbá mindenkire másra, akinek birtokában (őrizetében) 10.000 kg-nál több papírhulladék gyűl össze. A bejelentések a Papírhulladék Bizottsághoz (Budapest, V., Zrinyi-utca 1.) intézendők, még pedig az október 15-iki készletek külön bejelentési lap nélkül, október 25-ig, azután pedig minden hónapban a hó első napján volt állapot szerint az illető hónap 8. napjáig a Papírhulladék Bizottságnál közvetlenül, vagy a kereskedelmi és iparkamaránál beszerezhető nyomtatványokon. Aki készletét nem jelenti be, vagy nem megfelelően jelenti be, a rendelet értelmében 6 hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— **A Varosi Mozi** holnapi, keddi műsorán a legérdekesebb és legkiválóbb filmek szerepelnek. Köztük a „Rejtélyes megbízás” című izgalmas kémdráma, a legképrátzóbb trükkökkel és egy kacagató bohózat: „Mucsától Berlinig” címmel, amelyben a legjelesebb német komikusok szerepelnek.

— **A vasúti arcképes igazolványok megújítása.** A magyar királyi államvasutak temesvári üzletvezetősége közhírré teszi, hogy a féláron való utazásra jogosító arcképes igazolványoknak 1917. évre érvényesítését a következő sorrendben eszközöli: November hó első felében Krassószörényvármegye, november hó második felében Temesvármegye és december hó első felében Torontálvármegye területén lakó igényjogosult tisztviselők és családtagjaik arcképes igazolványai fognak meghosszabbítani, míg december hó második felében azok, akik valamely fontos és indokolt ok miatt a meghatározott határidőket nem tarthatták be. Külön figyelemztetjük az igényjogosultakat, hogy az arcképes igazolványok beküldésének ideje alatt egyszeri utazásra jogosító feláru igazolványt csak abban az esetben kaphatnak, ha a szabályszerű kérvényt záradékoló hatóság az előirt záradékolási formán kívül azt is igazolja, hogy az illető arcképes igazolványa meghosszabbítás végett az üzletvezetőséghez beküldött. Egy kérvényen meghosszabbítás és egyszeri utazásra jogosító igazolvány nem kérhető. A kérvények kiállítására, illetve hivatalos összesítések és kimutatásokra vonatkozó elvi és formai kérdésekben a már az elmúlt évben kiadott részletes tájékoztató irányadó.

— **Vadgesztenye gyűjtése.** A Vörös-Kereszt Egyesület azzal a felhívással fordult a magyar társadalomhoz, hogy a vadgesztenyét gyűjtse össze és adja át a Vörös-Kereszt egyet helybeli fiókjainak, illetve választmányainak. Az egyesület ezt a felhívást most megismétli és nagyon kéri a magyar társadalom minden részét, hogy ezt a kérését teljesítse is, mert ez a kicsinynek látszó dolog, valójában nagy fontosságú. A Vadgesztenye Fogyűjtőhelye megtalálta a módját annak, hogy a vadgesztenyéből a káros anyagokat kivonja s ezáltal legalább részben elejét vegye a mindjobban mutatókozó állateleség hiányának. A mai háború sikeres megvívása nagyon sokban attól is függ, hogy tudjuk a küzdelem gazdasági részét lefolytatni. A földre lehullt és ott elpusztuló vadgesztenye tömegek a mai viszonyok között pótolhatatlan gazdasági veszteséget jelentenek reánk nézve. Különösen kéri a Vörös-Kereszt egyesület a hazafias magyar tanítóságot arra, hogy egy-egy délutánon vonuljon ki összes növendékeivel olyan helyekre, ahol vadgesztenyefák vannak, gyűjtse össze a már lehullt anyagot és azt szolgáltatassa be az ottani Vörös-Kereszt egyetli fióknak. Ezt a kérelmet természetesen mi a magunk részéről is a legmelegebben ajánljuk az illetékesek figyelmébe.

— **Eltűntek kutatása az ellenséges fogolytáborokban.** A „Katonai-Nyomozó Jegyzék”, mely a Magyar Vörös-Kereszt Egyet budapesti Tudósító Irodája vezetőinek: Bathány Lajos gróf és Hadik-Barkóczy Endre gróf kiadásában jelenik meg, már eddigi kutatásai során is jelentős eredményeket ért el. Sok olyan eltűnt katona sorsára derített világosságot, akinek személyét illetőleg a hivatalos nyomozás holt pontra jutott. A szerkesztőségnek legújabb sikerült biztosítania a wieni Gemeinsames Zentralnachweisebureau útján, hogy a Katonai-Nyomozó Jegyzék minden száma az ellenséges fogolytáborokba is eljusson s ezzel újabb lehetőséget nyitott arra, hogy kutatásai még több esetben és még eredményesebbek legyenek. A Katonai-Nyomozó Jegyzék B. Virágh Géza szerkesztője. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Váci-u. 38., I. em., ahol a Katonai-Nyomozó Jegyzék közlési feltételei és minden egyéb felvilágosítás megtudható.

— **Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!** Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.

Képek a háborús Erdélyből.

— Aki átélte a brassói román uralmat. —
— okt. 30.

Érdekes és több új mozzanatot tartalmazó levelet kapott egy Nagybeeskereken tartózkodó brassói menekült rokonától, aki édesanyjával együtt Brassóban maradt és végigszenvendte a román pünkösdi királyságot. A levélből az alábbi részeket közöljük:

— A megszállás ideje alatt egészségesek voltunk, most is azok vagyunk. Életkedvünk visszatért, mert megtudtuk, hogy a mi szeretneink élete meg van mentve és biztonságban van.

Kedves Brassónk a háboru furiájától nem sokat szenvedett, még legtöbbit a vasúti állomás vidéke, ott, ahol a vasúti raktárak vannak. Ezek a tíz martalékaivá váltak. Ott már október 6-án és 7-én is tüzvész volt. Obrassó és a Bolonyát (ezek Brassó városrészei) az oláh katonák fosztogatták, de talán még többet raboltak a brassói oláh asszonyok, akik a megszállás első két hetében ágyneművel és más házi eszközökkel megrakodva jártak lakásaik felé. Mindenütt voltak ugyan oláh esendőrök, de ezek szemét hunytak. A belvárosi lakásokat kevésbé fosztogatták. Mi a rablók elől sok mindent biztonságba helyeztünk. Ernőék lakásába kétszer törtek be az oláh katonák. Azután egy őrt állítottam oda, mert már azt, ami ott maradt, nem tudtam elcipelni. A szegény ördögöt a kritikus október 8-án az oláh katonák meggyilkolták. Most a mi katonáink laknak benne.

Mi sok mindent megéltünk és minden nap újabb izgalmat hozott és hoz. Amikor már rászántuk magunkat a menekülésre, már késő volt, kedden, augusztus 29-én délután fél három órakor ment el az utolsó menekültekkel megrakott vonat. Aztán hetekig a legszörnyűbb rémhírek járták. Magunkat illetőleg nem panaszkodhatunk, ami talán csak a fantázia szüleménye volt.

Természetesen a megszállás végső napjai voltak a legérdekesebbek. Lassanként szivárogtak be városunkba a hírek vitéz csapataink előnyomulásáról. Ezt a román katonák viselkedése is mindjobban megerősítette, mert mindég lázasabban dolgoztak azon, hogy minél többet szállítsanak el városunkból, de már arról is értesültünk, hogy sok mindent sikerült visszaszerezni.

Október 4-én már hallottuk ágyuink dörgését és 8-án már élveztük a borzalmasan szép tüzérpárbajt, a lövedékek fejünk felett repültek. A Fügőkőnél, a kőbányánál és a Fellegváron a mieink kemény harcot vívtak. Pattogott a gépfegyver. Délután 4 óra felé a mieink a Czenket kezdték löni. De milyen féltő gondolat irányították, nehogy nekünk, a Czenk tövében lakóknak bajunk essék.

En a padláson voltam, hogy a harcot figyelemmel kísérhessem. Így estünk át brassóiak a tüzkeresztségen. Délután 3 óra felé azt hittem, hogy utcánkban utcai harc lesz, de elmaradt. Állítólag a Bolgárszegen, a Lópiacón és a fekete templom körül volt a lehevesebb utcai harc, amely természetesen először Obrassóban tombolt. Ide már délelőtt tíz óra behatoltak a mieink. A szürkület beálltával a harc elült és háromnegyed kilenkor már hallottam a mieink kürtjeleit és bakáink dalát. Az volt ám az öröm!

Azóta városunkban mozgalmas az élet. A németek a hadi gazdálkodást erős és biztos kezekkel intézik. Csak csodálattal emlékezhetem meg róla.

Bizony nagy és nehéz napokat éltünk át. Az oláhok sok tuszt vittek el. Saroltáék feketehalmi lakását teljesen kifosztották, butorait állítólag egy oláh tábornok vonatra rakatta és Bukarestbe szállította. Reméljük, hogy a gondviselés egyszer és mindenkorra megóvja városunkat hasonló csapásoktól.

Az erdélyi menekültek.

Az erdélyi menekültek közül a következőket keresik:

Frunza István közhalmi menekült (Magyarpadé) keresi anyósát Stingács Domonikát, valamint édesanyját Frunza Veronát közhalmi menekülteket.

Márton István (Katalinfalva, Torontálvármegye) keresi nővéreit Dénes Mihályné szül. Márton Sára és Dénes Mihályné szül. Márton Annát a brassómezei Csernátfaluból.

Gyertyámoson lakó Bálint Sándorné keresi hosszafalusi Bálint Sándort, esernátfalusi Bálint Sándort, Buna Mihálynét, Hammás Mihálynét és Hammás Pétert neje és leányával.

Végh Tibor (Brassó) keresi anyját özv. Végh Mátyásné.

Schel János (Nagybeeskerek, olajgyár) keresi nejét Schel Reginát és fiát Mihályt Brassóból.

Soós Lukács Istvánné szül. Bartos Klárát 2 gyermekével Sárival és Irénellel (aktakja Tüzköszön, Brassómezeje) keresi édesanyja özv. Bartos Andrásné Cse nátfaluból (Brassómezeje), kinek lakhelye je enleg Bánlak (Torontálmezeje).

Máté Vilma Krizbáról (lakik Kistárnokon) keresi nővéreit Ferenc Samunét és Dömötör Istvánnét Krizbáról.

Bálint Márton (Katalinfalva, Torontál m.) keresi szüleit a brassómezei Csernátfaluból.

Bohus Pál brassói ev. főesperes utján (Nagybeeskerek, ev. lelkészi hivatal) keresi: Bibó Györgyné esernátfalusi lakosnő Dóde Katát, aki Brassóban szoptatósdajka volt s akinek gyermeke nála van gondozóban; továbbá testvérét Buna Samunét 8 gyermekével, Felsőelemérről.

Sinkler Istvánné Felsőelemérről, testvérét Schaffend Henrikét s a férjét, aki Sósmezőről menekült suszter.

Sipos Lina Felsőelemérről az édesanyját Szalánczi Józsefnét, prázsmári lakosnőt.

Lőrincz Jánosné Felsőelemérről, Lőrincz Kónya Istvánnét és családját a brassómezei Csernátfaluból.

Törökkanizsáról: Vajda Mihályné keresi a férjét és Erése Józsefné szül. Pap Mária Kolozsvárról; Bálint Mártonné keresi a férjét, aki elmaradt a szekerekkel; Benedek Andrásné keresi édesanyját, Székely Andrásné Szász Benedek Sárát s testvéreit: Sári, Kata, Anna és Furuzst.

Csókáról: Csere Anna apácai hajadon keresi az édesanyját Csere Györgynét; Szabó Margit apácai hajadon keresi a testvéreit: Katát, Gyurit; Hévízi Jánosné Orbán Kati keresi Simon Mihálynét (bieska).

Magyarpadérol: Bölöni Imre Körtés (Apáca) keresi a családját; Dán Miklós keresi a családját; Miresa György édesanyját; Di Bernardo Nándor és Antal keresik anyjukat; Kristó Gergely feleségét, gyermekeit; Valádi Mihály legény szüleit; Oláh Mihály legény anyját és testvéreit; Szabó István legény szüleit; Serbán János, Szentpáli Mihály legények keresik szüleit; Vancsa Mózes és Török Albert feleségét és gyermekeit. Ezek mind brassó-apácaiak. — Bálint János, Gábor Mihály, Bartos Mihály türkösi legények, Finta Béla bácsfalusi, Varga János apácai, Sándor Vaszi apácai legények keresik szüleit. Válaszokat vagy e lapban, vagy a nagybeeskereki ev. lelkészi hivatalba kérek leadni.

A Nagykomlóson elhelyezett erdélyi menekültek közül a következők keresik hozzátartozóikat:

Klein Márta Hóltövény (Brassómezeje) keresi Rouszek Ferenc 34 éves földmivest.

Gál Mihály Kisborosnyó (Háromszékmegye) keresi Ince Juliánna, Gál Róza, Gál Anna és Ince Mária.

Jankó György Kisborosnyó (Háromszékm.) keresi feleségét Jankó Vulánka Rachelt és két gyermekét: Ilonka 7 éves, Anna 4 éves.

Özv. Sára Mihályné sz. Lőrinc Anna keresi Gires Istvánné sz. Lőrinc Sárát Bácsfaluból.

Dávid Bibó Jánosné keresi férjét, Dávid Bibó Jánost és leányát, Kis Andrásnét Csernátfaluból.

Pál Simon Andrásné keresi Rozsnyai Mártonné Bertaujfaluból.

Istók Andrásné Csernátfaluból (Brassómezeje) keresi özv. Kiss Andrásnét, Köpe Mihálynét, Simon Samunét, Kiss Istvánnét Csernátfaluból.

Hedvig Sára (Hóltövény) keresi Hedvig János 13 éves fiát.

Christoph Mihályné keresi Henter Károlyné, Parajd (Udvarhelym.) községbeli nőt.

Klusch János (trénkatona, k. u. k. Rekommendesanten-Abteilung des Inf.-Reg. Nr. 8. in Kisujszállítás) keresi szüleit Klusch János és Mártát a brassómezei Botfalu községből.

Oláh Anna Katalinfalva 66. sz. Torontál megye, keresi szüleit Oláh Mihályt és felesé-

gét szül. Bölöni Annát, Apáca községből Brassó megye.

Meszmann Mici Nagybecskerek, Bajza-u. 15. sz. keresi édesanyját Meszmann Józsefné szül. Eder Terézt Nagyszabentől.

Köpe Simon népfőlkelő tizedes (Kolozsvár, szülészeti klinika, 2-ik körterem, 61. sz. szoba) keresi feleségét Farakas Sárát és Simon, András, István, János fiait Hosszúfaluból.

Agoston Györgyné 4 gyermekével Ürmös-ről (Nagyküüllő várm.) menekült. Bánlakon van s keresi 14 éves Szabó Róza nevű hugát, kivel együtt menekültek, de huga az uton elmaradt tőle.

Jakab Jánosné szül. Girószász Anna Ernőháza 6. sz., keresi férjét, idb. Jakab Jánost és 18 éves fiát, ifj. Jakab Jánost a brassó megyei Türkös községből.

Az Ernőháza elhelyezett menekült Sztás István brassó megyei hosszúfalui lakos keresi nejét, Sztás Istvánné szül. Partin Katát. — Özv. Hamas Andrásné szül. Bencez Ilona hosszúfalui lakosnő pedig keresi vejét, Deák József Istvánt és unokáját, Bencez Jánost.

Pszlov István csendőrmester (Hadtápostá Belgrád) keresi apósát, Ballán Márton botfalvai (Brassó megye) cukorgyári alkalmazottat.

Csuka Sára Öszentiván községben tartózkodó tatrangai menekült keresi testvérét, Antal Györgynét és unokatestvérét Erdélyi Istvánnét, valamint Fehér Pálnét.

Istók Jánosné Öszentiván községben tartózkodó türkös menekült keresi szüleit, Huszár György és neje Győző Máriát, valamint testvérét, Cserei Mihályné szül. Huszár Borbálát.

Buna András Csőszeleken, keresi feleségét szül. Vajda Katalint Csernátfaluról (Brassó megye).

Dóde János (Nagybecskerek, Olajgyár építési iroda) keresi feleségét szül. Benedek Koteles Katalint Csernátfaluról (Brassó megye).

Filippi Róza (jelenleg Klárafalván) keresi 12 éves leányát Filippi Annát.

Schuster Margit (jelenleg Klárafalván) keresi férjét Schuster Pétert.

Fóris András (Prága, Barakenspital VII/10.) keresi feleségét és gyerekeit a brassó megyei Tatrangból.

Gábor Józsefné (jelenleg Ujzórán) keresi öt gyermekét: Rózsát, Ilonát, Annát, Györgyöt és Sárát a brassó megyei Zajzonból.

Hermann János kereskedő (jelenleg Felsőeleméren) keresi anyját Hermann Juliát, nővérét Wilhelminét és Jobannát, valamint sógornőjét Helenát két gyermekével Holtövényből.

Erdő Istvánné szül. Szász Irma (Écska, Torontál megye) keresi édesanyját, Szász István alsóürmösi lakost Nagyküüllő megyéből.

Szabó Pál brassó megyei apácai lakos keresi szüleit.

Kovács József (Nagyhidegsem, villanytelepörtség, u. p. Gyalu) keresi nejét, Zsigmond Annát, István és József nevű fiait és Anna leányát a háromszékmegyei Gelencéről.

Horváth Márton Krizbáról, Brassó megye, (jelenlegi tartózkodási helye Mokrin) keresi Lőrinc Györgynét és családját Krizbáról.

Jakab Péter Andrásné szül. Bálint Sára Ernőháza 9. sz., keresi férjét, idb. Jakab Péter Andrást és 16 éves fiát, ifj. Jakab Péter Andrást a brassó megyei Csernátfaluból.

Szabó Mózes jelenleg Csernyén tartózkodó menekült, Héjjasfalváról nejét szül. Szederjesi Máriát és Krisztina nevű leányát keresi.

A Brassóban házielédként szolgálatban volt, Mokrinba Torontál megyébe menekült Bara Erzsébet Jenőfalva, Both Róza Karczfalva, Kásás Anna Madaras, Lukács Erzsébet Karczfalva, Simon Vera Jenőfalva, Szabó Boris Dánfalva, Váncsa Anna Csikmadaras (Csik megye) keresik szüleit.

Soós Mihály brassó vármegyei apácai lakos keresi feleségét és két leányát, Mariska 18 éves, Ilonka 15 éves.

Kiss Istvánné szül. Pap Kata (Écska, 125. házszám, Torontál megye) keresi 9 éves fiát, Kiss Mártont és 7 éves leányát, Kiss Katit a brassó megyei Türkös községből.

Dávid Sára (Nagybecskerek, József főherceg-utca 23. sz.) keresi édesanyját, Bálint Mártont a brassó megyei Csernátfaluból.

Jakab Györgyné Hosszúfaluból (Brassó m.) keresi férjét, Jakab Györgyöt, aki Brassóban a kórházban fektült.

Mátyás Mihály nagyküüllő vármegyei olt-hévízi lakos (jelenleg Alsóeleméren tartózkodik) keresi feleségét és Géza fiát.

Schmitz Györgyné (Bégafő, házszám 2, Torontál m.) keresi férjét Schmitz György asztalost Brassóból.

Krausz Károlyné szül. Tukos Anna keresi anyját, özv. Tukos Sándornét, testvérét Tukos Juliskát és ennek gyermekét, Füle községből, Udvarhely megye.

Hemper Artur Brassóból keresi 11 éves Artur nevű fiát.

Hirdetmény.

Bratu András nyerői 304. házszám alatti lakos ezennel közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező **15—16 éves sötétpej kanca lova**, csillagos, 91. hátul jobb oldalon elmosódva, Nyerő községből a munkától 1916. évi október hó 1-én megfutamodott. Kéri, hogy aki a lovat megtalálta, avagy ha az valamelyik községnél beolvon fogva, az öt Nyerő község előjárói útján kiértésíteni sziveskedjék.

Nyerő, 1916. évi október hó 22-én.

Bratu András
nyerői lakos.

1323—2.1

316—1916. b. v. sz.

1322—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 1902. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járás-bíróság. Pk. 1998—1916. számú végzése által Szegedi Kereskedelmi és Iparbank szegedi cég végrehajtó javára, a karlovai 940. hsz. a. lakos ellen 3840 korona tőke, ennek 1914. évi július hó 15. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 322 korona perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 2200 koronára becsült 2 db ló, 2 db kijáró koca és 5 db malacból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a Pk. 1298—1916/3. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Karlován a község házában leendő eszközlésére **1916 november hó 14. (tizennégy) napjának d. u. 2 óráig** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szendekozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Törökbecsén, 1916. évi október hó 24. napján.

Rankovits István
kir. bir. végrehajtó.

A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

7711—916. szám.

1311—3.3

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett **Orlód község községi (vezetői) főjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: mint alapilletmény a községi pénztárból 2600 kor., továbbá 1600 kor. előfogatozási átalány megváltás, szabad lakás, fűtés és világítás s az 1913. évi LX. t. c. 7. §-a alapján az állam részéről 5 évenként 200—200 korona korpótlék.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. szakasza, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. szakasza által előírt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi **december hó 1-ig** annál is inkább beadják, mert a netán később érkező kérvényüket figyelembe venni nem fogom. A választás napját külön fogom kitűzni s pályázókat kiértésíteni Nagybecskerek, 1916 október hó 21-én.

Lowieser, főszolgabíró.

A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

7709—916. szám.

1313—3.3

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett **Kistárnok község községi jegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: mint alapilletmény a községi pénztárból 2020 kor. és pótkert haszonélvezetének egyenértéke 100 kor., továbbá utiátalány 200 kor. és állami fizetési-kiegészítés 280 kor. s a községtől természetbeni szabad lakás s az 1913. évi LX. törvény-cikk 7. §-a alapján az állam részéről 5 évenként 200—200 korona korpótlék.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. szakasza, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. szakasza által előírt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám f. évi **december hó 1-ig** annál is inkább beadják, mert a netán később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom. A választás napját külön fogom kitűzni s erről a pályázókat kiértésíteni.

Nagybecskerek, 1916 október hó 21-én.

Lowieser, főszolgabíró.

A nagybecskereki járás főszolgabírájától.
7710—916. szám.

1312—3.3

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett **Bótos község vezető-jegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: mint alapilletmény a községi pénztárból évi 2260 kor., továbbá 240 kor. utiátalány és 4 öl fa, továbbá állami fizetési-kiegészítés évi 140 kor. és az 1913. évi LX. t. c. 7. §-a alapján az állam részéről 5 évenként 200—200 korona korpótlék.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. szakasza, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. szakasza által előírt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi **december hó 1-ig** annál is inkább beadják, mert a netán később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom. A választás napját külön fogom kitűzni s erről a pályázókat kiértésíteni.

Nagybecskerek, 1916 október hó 21-én.

Lowieser, főszolgabíró.

100 hordó

savanyu káposzta

érkezik e héten. A hordók — melyekben fejese káposzta is van — 85 és 600 kg közötti súlyuk.

Ára kg kint 64 fillér hordóval együtt brutto.

A hordókat visszaveszem.

OSZWALD PÁL,
fűszerkereskedő.
— Telefonszám 219. —

Csak azonnali megbízásokat vállalom.

1321—1

Ház eladó

NAGYBECSKEREN, ötszobás urilakással.

Ugyanott elköltözés folytán eladó néhány műtárgy, eredeti festmény, híres mesterek metszetei s képes folyóiratokból álló könyvtár is. :: ::
— Közlebbit a kiadóhivatalban. —

1267—x.15

Kifutó leány

alkalmazást nyerhet azonnal nagyobb helybeli iparvállalatnál.

Ujság- és nyomtatvány-makuiatura
nagyobb mennyiségben kapható.

Cím a kiadóhivatalban.